

Bodnár-Király Tibor (ELTE): A 18. századi államleírások kutatási lehetőségei és a magyarországi felvilágosodás

Időpont: 2019. február 25., 16 óra

Helyszín: Debreceni Egyetem, Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet

Az előadás célja a 18. századi államleíró-statisztikai irodalom és a magyarországi felvilágosodás kapcsolatának bemutatása. Az előadás három szempontból közelíti meg a 18. századi államleírás és a magyarországi felvilágosodás kapcsolatának kutatásméleti, metodológiai kérdéseit és empirikus lehetőségeit.

Először egy rövid fogalmi, szakirodalmi bevezető keretében azt vizsgálja, hogy az elmúlt évtizedek kutatása milyen lehetőségeket kínált a téma megragadására. Illetve, hogy a szórványosan felmerülő alternatívák mennyiben segítettek vagy akadályozták egy, az újabb kutatásokhoz illeszkedő eszme- és tudománytörténeti perspektíva megalapozását.

A második rész egy ilyen elmélettörténeti nézőpont konzekvenciáit járja körbe az ismert nyomtatott és kéziratos forráskorpusz szempontjából. Külön kitér a kutatásban irányadó németországi tendenciák értékelésére, valamint több példa segítségével szemlélteti ezek alkalmazásának lehetőségeit, illetve kulturális-kontextuális korlátait.

Az előadás utolsó szakasza végül pragmatikus szempontból világítja meg az államleírás- és statisztika-kutatás magyarországi felvilágosodásban betöltött szerepét. Elsősorban pedig egy olyan nézőpont mellett foglal állást, amely túlmutat a felvilágosult abszolutizmus ideológiai támasztékeként értett szerepfelfogáson, egyben nagyobb figyelmet szentel a lokális tudástermelés gyakorlataira (*local enlightenments*) épülő tudományos és intellektuális tradícióknak.

Bodnár-Király Tibor PhD, tudományos munkatárs az ELTE BTK Történeti Intézetében. 16–18. századi kultúr- és tudománytörténet témában óraadó az ELTE BTK Kora Újkori Történeti Tanszékén. Szűkebb kutatási területe a 18. század politikai gondolkodás-, eszme- és tudománytörténete, különös tekintettel a felvilágosodás államtudományos és statisztikatudományi irodalmának magyarországi recepciótörténetére. Az elmúlt időszakban az NKFIH 119577 „A tudományos tudás áramlásának mintázatai Magyarországon, 1770–1830” kutatási projekt keretén belül a késő 18. század magyarországi statisztikatörténetének kéziratos és nyomtatott forráskorpuszával foglalkozik.